

EXPERTS WAARSCHUWEN VOOR VERBORGEN GOKVERSLAVING

‘Het internet heeft sportweddenschappen uit de schaduw gehaald’

Terwijl het nationale elftal voetbalt voor vorst en vaderland, proberen reclamespots de Belgen ertoe te verleiden een gokje op de wedstrijden te wagen. Voor de sport en – uiteraard – het geld. Veroorzaakt het Europees Kampioenschap voetbal ook een kampioenschap sportgokken? En heeft de markt van de sportweddenschappen nood aan meer regels? ROELAND BYL

Kevin De Bruyne heeft het gedaan. Hoewel op de gretigheid van de Deense voetbalploeg geen maat leek te staan, deed onze roodharige spelverdeler de tweede wedstrijd van de Belgen op het Europees Kampioenschap alsnog kantelen. Voor de aanbidders van sportweddenschappen was de overwinning van de Rode Duivels minder goed nieuws. Het gros van de Belgen die zich aan een gokje hadden gewaagd, zette in op winst van de nationale ploeg. En gokkantoren verdienen pas goed geld als de meeste gokkers hun weddenschap verliezen. Toch leidt het EK tot een hoogconjunctuur in de sportweddenschappen. “Zo’n kampioenschap lokt veel kijkers, en dat brengt meer inzetten met zich”, zegt Bram Constandt,

post-doctoraal onderzoeker sportmanagement aan de UGent.

Internet als groeimotor

Sportweddenschappen waren al gebruikelijk tijdens olympische worstelwedstrijden bij de oude Grieken. Tegenwoordig is het weden op sportwedstrijden uitgegroeid tot een niet te onderschatten economische wereldmarkt. Wereldwijd zouden sportweddenschappen zo’n 85 miljard dollar genereren. Dat is een flink stuk van de ruim 400 miljard dollar die op de markt van de pokerspelen, de casinogames en de weddenschappen omgaat. Dan is de 342,7 miljoen euro die volgens het jongste jaarverslag van de Kansspelcommissie werd uitgegeven in België nog relatief bescheiden. Om de wildgroei aan goktenten in te perken, probeert ons land het aantal vergunde wedkantoren

➔ **EK VOETBAL**
Het Europees Kampioenschap voetbal leidt tot een boom van de sportweddenschappen.

LEGAAL ONLINEGOKKEN IS MEER DAN VERDUBBELD

BRUTOSPEELINKOMSTEN VAN 2015 TOT 2019, IN DUIZEND EURO

	2015	2016	2017	2018	2019
ONLINE	60.962	91.886	123.411	137.926	135.931
OFFLINE	145.502	155.610	189.444	189.514	206.806

Bron: Kansspelcommissie

onder 600 te houden. Momenteel zijn het er 589. De afgelopen twaalf maanden kende de Kansspelcommissie geen nieuwe vergunningen voor wedkantoren toe. In die wedkantoren en krantenwinkels kun je een gokje wagen. De weddenschappen zelf worden uitgeschreven door een selecte groep van dertig operatoren, die samen 31 vergunningen hebben. Dat is het maximaal aantal toegelaten vergunningen in België. Nieuwe aanvragen belanden op een wachtlijst, tot er een vergunninghouder stopt. Volgens woordvoester Marjolein De Paep ontvangt de Kansspel-

commissie af en toe wel eens een aanvraag voor een nieuwe vergunning, maar van een fors stijgend aantal aanvragen is geen sprake. De groei van het sportwedden komt de jongste jaren voornamelijk van het internet. Zowel illegale als legale goksites zijn daarvoor verantwoordelijk. De cijfers van de Kansspelcommissie over legale onlineweddenschappen (zie tabel *Legaal onlinegokken is meer dan verdubbeld*) lijken verwarrend, omdat de bruto-inkomsten uit onlineweddenschappen in 2019 met 1,45 procent daalden, terwijl de speelinkomsten offline met 9,12

procent stegen. De verklaring is de forse groei van het onlinegedeelte in 2018, als gevolg van de Wereldbeker voetbal. De evolutie over vijf jaar maakt duidelijk dat de speelinkomsten online meer dan verdubbelden, terwijl er offline een kwart bij kwam.

Dieter Vanlerberghe bevestigt het toenemende belang van het internet. Hij is een ancien in het wereldje van de sportweddenschappen in België. Vanlerberghe was een van de mensen achter het Belgische MrBookmaker. In 2005 kwam dat in handen van de Zweedse groep Unibet. Hij bleef er nog enkele jaren actief voor hij naar Napoleon Games trok, om daarna in het management van Bingoal te stappen. “De populariteit van sportweddenschappen is te danken aan een combinatie van factoren”, zegt hij. “Zo is de markt beter gereguleerd en is reclame toegestaan. De rol van het mobiele internet is onmiskenbaar. Het is alsof iedereen nu een gokkantoor in zijn broekzak heeft zitten.”

Ook Bram Constandt benadrukt de rol van het internet. “Vroeger waren sportweddenschappen een beetje obscuur”, zegt hij. “Je moest al naar een wedkantoor gaan of een bookie kennen. Het internet heeft sportweddenschappen uit die schimmigheid weggehaald. Tegenwoordig is het een hippe en op televisie gepromote activiteit waarvoor de belangrijkste drempel de pincode van je mobiele telefoon is.”

Beschermend kader

Constandt focust in zijn onderzoek op ethische thema's in de sport. Hij publiceert over fraude, matchfixing en sportgokken. “Er zijn diverse redenen waarom mensen een sportwedden sluiten”, zegt de onderzoeker. “Ze zien het als een spel, of het maakt een wedstrijd bekijken extra spannend. Het

📌 GOKRECLAME

Sinds 2018 is er wetgeving om gokreclame binnen de perken te houden.

gevaarlijke bij sportgokken is dat eventuele winst niet toevallig lijkt. Wie op de roulette in het casino speelt, weet dat hij geluk moet hebben. Bij sportweddenschappen is er de illusie dat het succes volledig samenhangt met kennis en kunde. Daar speelt de reclame op in. En dat is potentieel erg gevaarlijk, want je kunt snel problematisch gokgedrag ontwikkelen.” Ook de overheid is zich van de risico’s van gokverslaving bewust. Daarom is er voor legale weddenschappen een wettelijk kader met beperkende regels. Zo moeten spelers zich registreren met hun rijksregisternummer, zodat minderjarigen geen weddenschappen kunnen plaatsen. Klanten spelen voorts met een wettelijke weeklimiet. En wie zich bij de Kansspelcommissie heeft uitgesproken, kan niet meer inloggen of een rekening aanmaken bij een wedkantoor. Eind 2020 waren zo 37.741 personen op vrijwillig verzoek uitgesloten. Bovendien zijn er nog eens 58.458 uitsluitingen vanwege de

aard van hun beroep, zoals magistraten, notarissen, gerechtsdeurwaarders en politiemensen, 90.208 op basis van een gerechtelijke beslissing, en 84.920 omdat het gaat om personen in een collectieve schuldenregeling. De sector is zich bewust van het risico. De operatoren benadrukken dan ook graag dat de legale sector zich onderscheidt van de illegale sector door het beschermende kader. “Een duurzaam zakelijk model met verantwoord spelen is cruciaal”, zegt Vanlerberghe. “Het heeft weinig zin om snelle winst te zoeken. We hebben liever trouwe klanten die regelmatig weddenschappen plaatsen en voor wie het niet uitmaakt dat ze soms winnen en soms verliezen.”

Meer regels?

De jongste dagen overstelpt de website van Sporza haar bezoekers met banners waarop staat dat het moment is aangebroken om in te zetten op de volgende wedstrijd. Dat is opvallend omdat er sinds 2018 wetgeving is om gokreclame

‘De rol van het mobiele internet is onmiskenbaar. Het is alsof iedereen nu een gokkantoor in zijn broekzak heeft zitten’

DIETER VANLERBERGHE, BINGOAL

binnen de perken te houden. Of die streng genoeg is, valt te bezien. “Reclame moet beperkt zijn en in verhouding staan tot de noodzaak om spelers te kanaliseren naar het legale aanbod. Reclame mag echter niet alomtegenwoordig zijn”, zegt

Marjolein De Paepe. Onderzoeker Bram Constandt vindt de frequente reclame problematisch. Hij ziet bovendien een groeiende legitimering van het sportwedden bij jongeren, omdat de sportgokbedrijven gulle sponsors van tal van sportclubs blijken. “Gokoperatoren zijn verplicht in te zetten op verantwoord spelge- ➔

Ook Demapack schonk ons het vertrouwen!

Klant: Nele en Lieven De Meulenaere | Oppervlakte: 3.800 m² | Plaats: Bevere

Van prefab tot turn-key - EIGEN grondwerken, EIGEN alu-schrijwerkerij, EIGEN dakdichting, EIGEN technics-afdeling, ...

www.industriebouw.be

drag”, zegt hij. “Maar eigenlijk is die framing een probleem. Het maakt de aanpak van problematisch gokgedrag schijnbaar tot een individuele verantwoordelijkheid van spelers, terwijl het volgens mij meer een institutionele verantwoordelijkheid is om, met het oog op de publieke gezondheid, de kans op verslaving aan te pakken.” Verslavingsexperts waarschuwen dat er een golf van verborgen gokverslaving op ons afkomt. Je kunt niet van iemands gezicht aflezen dat hij te veel geld verliest met sportweddenschappen. De schade varieert van snel opbouwende schulden, mentale problemen en verstoorte sociale relaties tot zelfmoordneigingen. “Gokken is verslavend”, zegt Constandt. “En net als andere verslavende consumptiegoederen moeten weddenschappen gereguleerd worden. Bij ons leeft dat momenteel minder, maar internationaal sleutelen landen als het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Italië aan hun regelgeving. Die dateert vaak nog van voor de komst van het internet.” Het succes van illegale goksites vererbert het probleem. In mei 2020 maakte Ladbrokes een marktstu-

die over de illegale kansspelmarkt in België. Daaruit bleek dat honderden sites erg makkelijk toegankelijk zijn voor Belgische sportgokkers, terwijl de overheid massaal belastinginkomsten misloopt. “Het monopolie van de legale operatoren wordt stilaan een beetje theoretisch”, zegt Tom Stammeleer, de secretaris van de Beroepsvereniging van Wedkantoren

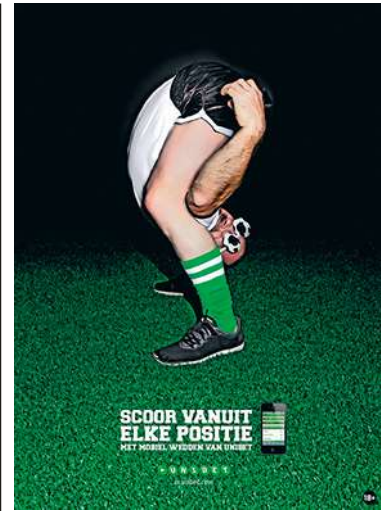

‘Het aantal illegale goksites groeit exponentieel. Het bijkomend reguleren van de legale sector is daar niet het juiste antwoord op’

TOM STAMMELEER, BVWK

(BVWK) en commercieel directeur bij Ladbrokes in België. “Het aantal illegale goksites groeit exponentieel. Het bijkomend reguleren van de legale sector is daar niet het juiste antwoord op. Wij vinden het onlogisch enkel de legale gokoperatoren te viseren en de verantwoordelijkheid van telecombedrij-

➔ UNIBET
Volgens experts is de Zweedse groep de marktleider in de Belgische goksector.

ven en banken niet in rekening te nemen. De telecombedrijven laten het verkeer naar illegale websites toe, terwijl banken betalingen van en naar de rekeningen van die illegale bedrijven uitvoeren. Wij vragen daarom dat de overheid andere opties dan het indijken van de legale sector in overweging neemt. Uiteindelijk zou een verstrenging van de regels als enige resultaat hebben dat mensen hun toevlucht zullen nemen tot de illegale goksites.” **t**

WIE IS KAMPIOEN IN DE BELGISCHE GOKSECTOR?

Voor de organisatie van weddenschappen is een vergunning van de Kansspelcommissie nodig. Eén buitenlandse groep en dertig Belgische ondernemingen hebben een vergunning voor het organiseren van sportweddenschappen in België. Daarbij zijn vier weddenschapsoperatoren met meer dan honderd personeelsleden in ons land, twintig met minder dan tien werknemers en zes met tien tot vijftig werknemers. De grootste vijf spelers in de sector zijn verantwoordelijk voor meer dan

80 procent van de brutospeelinkomsten, blijkt uit de cijfers van de Kansspelcommissie. Wie ze zijn, wordt niet vrijgegeven. Omdat de balansen van de vennootschappen ook andere inkomsten bevatten, is het moeilijk uit te maken wie de topfavorieten in het Belgisch kampioenschap sportweden zijn. De experts die we gesproken hebben, wijzen het marktleiderschap toe aan Unibet. De Zweedse groep, die in 2005 het Belgische MrBookmaker overnam, is een onderdeel van het beursgenoteerde Kindred.

Op groepsniveau zag dat bedrijf zijn brutospeelinkomsten stijgen tot 1,13 miljard Britse pond. Volgens cijfers van de Kansspelcommissie zou ons land daarvan ruim 40 miljoen euro voor zijn rekening nemen. Verder worden Napoleon Games, bwin, betfirst, Ladbrokes en Bingoal als de belangrijkste marktpartijen voor sportweddenschappen genoemd. Afgaand op de neergelegde balansen horen ook Betcenter en Circus daarbij. Ladbrokes is voor 75 procent in handen van de Britse groep Ladbrokes, die op haar beurt

onderdeel is van GVC Holdings, dat noteert op de beurs in Londen. De holdingmaatschappij is wereldwijd ook de eigenaar van bwin. In België wordt dat merk in de markt gezet door CKO Betting, de groep die het Casino van Oostende uitbaat. Betfirst is dan weer een activiteit van de Franstalige mediagroep IPM. Terwijl Circus Belgium als operator voor weddenschappen dezelfde aandeelhouders heeft als het Casino van Namen.